

BILJEŠKE O SUGOVORNICIMA

APPEL, KAREL, slikar, rođen je 25. travnja 1921. u Amsterdamu, gdje je 1943. diplomirao na Kraljevskoj akademiji vizualne umjetnosti. Prvu je samostalnu izložbu imao u Groningenu 1946. Jedan je od osnivača eksperimentalne grupe *Cobra* u Parizu (1948). Godine 1950. preselio se u Pariz, no često je putovao po Meksiku, SAD-u, Brazilu i zemljama bivše Jugoslavije. Živio je jedno vrijeme i u New Yorku, Firenzi i Zürichu.

Umro je u Zürichu, 3. svibnja 2006.

Njegovo je slikarstvo isprva imalo obilježja apstraktnog ekspresionizma, a potom je eksperimentirao u raznim tehnikama i materijalima (drvo, poliester, aluminij). Izrađivao je reljefe u drvu i keramici te skulpture koje je komponirao koristeći glinu, drvo i polaroid-fotografije. Bavio se i fresko-slikarstvom.

BRUCKNER, PASCAL, književnik, rođen je 15. prosinca 1948. u Parizu. Diplomirao je na pariškim Sveučilištima Paris I. i Paris VII. te na École Pratique des Hautes Études. U razdoblju od 1986-1995. bio je gostujući predavač na Sveučilištu San Diega u Kaliforniji te na Sveučilištu u New Yorku, a od 1990-1994. predavao je na Institut d'Études Politiques u Parizu.

Njegovi eseji govore o karakterima, običajima i modama našeg doba, a romani su mu vješto ispričovijedane priče koje su bliske poetici trilera i fantastike. Brojni tekstovi objavljeni su u hrvatskom prijevodu i to uglavnom u časopisu »Europski glasnik«.

Uspjeh je postigao već svojom prvom knjigom *Novi ljubavni nered* (*Le Nouveau désordre amoureux*, 1977), što ju je napisao s Alainom Finkielkrautom, a značajna su mu i sljedeća djela: Bruckner & Kipke, *Hrvatska tragedija – La tragedie croate*, Zbirka Biškupić, Zagreb 1992., *Ledeni mjesec* (*Lunes de fiel*, 1981), Ceres, Zagreb 1993. i 2001., *Napast nedužnosti* (*La Tentation de*

l'innocence, 1995), NZMH, Zagreb 1997., *Bezimeni ljudožderi (Les ogres anonymes* 1998), Ceres, Zagreb 2001., *Neprestana ushićenost (L'Euphorie perpétuelle*, 2000), DHK, Zagreb 2001., *Kradljivci ljepote (Les Voleurs de beauté*, 1997), Ceres, Zagreb 2001., *Upomoć, Djed Božićnjak se vraća! (Au secours, le Pere Noel revient!*, 2003), Algoritam, Zagreb 2003., *Božansko dijete (Le Divin enfant*, 1992), Ceres, Zagreb 2004., *Bijeda blagostanja (Misère de la prosperite*, 2002), Algoritam, Zagreb 2004., *Babilonska vrto glavica (Le vertige de Babel* 1994), Algoritam, Zagreb 2005., *Ljubav prema bližnjemu (L'amour du prochain*, 2005), Algoritam, Zagreb 2005. i *Palača pljuski (Le palais des claques*, 1986), Ceres, Zagreb 2005.

Dobitnik je Nagrade »Medici« 1995. te Nagrade »Renaudot« 1997.

FEYTÖ, FRANÇOIS, književnik, rođen je 31. kolovoza 1909. u Nagykaniszi. Diplomirao je mađarsku, njemačku i francusku književnost na sveučilištima u Pečuhu i Budimpešti. U razdoblju od 1935-1938. bio je urednik književnog i političkog časopisa »Szép Szó«, a zbog svojih političkih uvjerenja i židovskog podrijetla morao je napustiti Mađarsku 1938. Odselio se u Pariz i 1940. priključio Pokretu otpora. Od 1944-1974. bio je glavni urednik i stručnjak za istočnu Europu u »Agence France Press«. U razdoblju od 1974-1984. predavao je na Institutu političkih znanosti u Parizu. Član je izdavačkog povjerenstva francuskog političkog časopisa »Commentaire«.

Najznačajnija su mu djela: *Histoire des démocraties populaires* 1952. i 1969., *La Tragédie hongroise* 1956., *Memoari: od Budimpešte do Pariza preko Zagreba (Mémoires de Budapest à Paris*, 1986), NZMH, Zagreb 1989., *La fin des démocraties populaires* 1992. i *Sentimentalno putovanje (Un voyage sentimental*, 2001), Durieux, Zagreb 2003.

Dobitnik je niza nagrada u Mađarskoj, Francuskoj i Austriji, među ostalim i Nagrade Europskog parlamenta za knjigu *Un voyage sentimental* 2001.

FLAKER, ALEKSANDAR, književni povjesničar, teoretičar i esejist, rođen je 24. srpnja 1924. u Białystoku u Poljskoj. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je 1949. slavistikom, a 1954. je i doktorirao. Od 1949. na istom Fakultetu predaje rusku književnost, a u razdoblju od 1956-1957. stručno se usavršavao u Moskvi. Predavao je na brojnim stranim sveučilištima, a od 1991. redoviti je član HAZU.

Objavljuje znanstvene radove vezane uz hrvatsku i rusku književnost, komparativnu književnost te teoriju književnosti. Jedan je od pokretača časopisa »Umjetnost riječi« i osnivača Zagrebačke književnoteorijske škole. Važnija su mu izdanja: *Ruski pripovjedači XIX. stoljeća*, Školska knjiga i Školska biblioteka, Zagreb 1953. i 1961., *Suvremeni ruski pisci*, Naprijed, Zagreb 1962., *Stilovi i razdoblja* (sa Zdenkom Škrebom), Matica hrvatska, Zagreb 1964., *Ruski klasici XIX. stoljeća*, Školska knjiga, Zagreb 1965., *Književne poredbe*, Naprijed, Zagreb 1968., *Stilske formacije*, Liber, Zagreb 1976. i 1986., *Proza u trapericama*, Liber, Zagreb 1976. i SNL, Zagreb 1983., *Izabrana djela*, Pet stoljeća hrvatske književnosti, NZMH, Zagreb 1987., *Poetika osporavanja*, Školska knjiga, Zagreb 1982. i 1984., *Ruska avangarda*, BZ Globus i SNL, Zagreb 1984. i 1986., *Nomadi ljepote*, GZH, Zagreb 1988., *Riječ, slika, grad*, HAZU, Zagreb 1995., *Književne vedute*, Matica hrvatska 1999.

FINKIELKRAUT, ALAIN, filozof i esejist, rođen je 30. lipnja 1949. u Parizu. Diplomirao je filozofiju na pariškoj École normale supérieure de Saint-Cloud. Danas predaje Povijest ideja na pariškoj École polytechnique, uređuje radijske emisije na radiju France culture, a do 1997. uređivao je i časopis »Le Messenger européen«.

Poznat je kao veliki humanist, a najviše se bavi povijesnim i političkim temama, konkretno holokaustom te pravima malih nacija. Branio je, među ostalim, i Hrvatsku tijekom Domovinskoga rata esejima *Kako se to može biti Hrvat?* i *Zločin je biti rođen*.

Prva filozofsko-esejistička djela piše zajedno s Pascalom Brucknerom (*Le Nouveau désordre amoureux* 1977). Među ostalim djelima treba istaknuti: *La Défaite de la pensée* 1987., Fin-kielkraut & Koydl, *Ave Europa, morituri te salutant*, Zbirka Biškupić, Zagreb 1991., *Le Mécontemporain: Péguy, lecteur du monde moderne* 1991., *Poraz mišljenja (La défaite de la pensée, 1987)*, Naprijed, Zagreb 1992., *Kako se to može biti Hrvat? (Comment pe-ut-on être croate?, 1992)*, Ceres, Zagreb 1992., *Zločin je biti rođen (Le crime d'être né, 1997)*, Ceres, Zagreb 1997., *Izgubljena čovječnost: esej o XX. stoljeću (L'Humanité perdue: essai sur le XXe siècle, 1996)*, NZMH, Zagreb 1998., *L'Ingratitude: conversation sur notre temps, 1999.*, *Dolazi glas s druge obale (Une voix vient de l'autre rive, 2002)*, DHK, Zagreb 2003. i *Imperfekt prezenta (L'imparfait du présent, 2002)*, Ceres, Zagreb 2005.

FURET, FRANÇOIS, povjesničar, rođen je 27. ožujka 1927. u Parizu, gdje je studirao je na Filozofskom i Pravnom fakultetu. Studij je prekinuo 1950. zbog tuberkuloze. Godine 1954. položio je državni ispit da bi mogao predavati povijest te je 1950. radio kao profesor na gimnaziji u Compiègneu i Fontainebleauu.

U razdoblju od 1956-1960. radio je u Nacionalnom centru za znanstvena istraživanja i istodobno djelovao kao novinar u »France-Observateur« (kasnije »Nouvel Observateur«). Godine 1960. počinje predavati na École des Hautes études en Sciences Sociales u Parizu, gdje je, u razdoblju od 1977-1985., bio i ravnateljem.

Godine 1997. postao je članom Francuske akademije. Umro je u Parizu, 12. srpnja 1997.

Objavio je brojna djela od kojih valja istaknuti: *La Révolution française (avec Denis Richet)*, I-II, 1965., *O francuskoj revoluciji (Penser la Révolution française, 1978)*, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci 1990., *Dictionnaire critique de la Révolution Française (avec Mona Ozouf)*, I-II, 1992. i *Prošlost jedne iluzije: ogled o komunističkoj ideji u XX. stoljeću (Le Passé d'une illusion: essai sur l'idée communiste au XXe siècle, 1995)*, Politička kultura, Zagreb 1997.

Za svoj je rad dobio niz nagrada, među njima Nagradu »Tocqueville« 1990., Europsku nagradu za društvene znanosti 1996., Nagradu »Hannah Arendt« 1996. i Diplomom *honoris causa* sveučilišta Harvard.

Danas postoji škola »François Furet« u predgrađu Pariza te istoimena godišnja nagrada.

GRMEK, MIRKO DRAŽEN, sveučilišni profesor i znanstvenik, rođen je u Krapini, 9. siječnja 1924. Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je 1951. te doktorirao 1958. s područja povijesti medicine. Godine 1971. doktorirao je filozofiju u Parizu. Također je doktor filozofije (Lausanne, 1987) i počasni doktor klasične filologije (Lausanne, 1987) te povijesti znanosti (Bologna, 1988).

U razdoblju od 1952-1960. organizirao je i vodio prvu jedinicu za istraživanje povijesti medicine pri HAZU, a od 1960-1963. na Institutu za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti. Od 1954. je docent, a od 1960. profesor na zagrebačkom Medicinskom fakultetu.

Od 1963. živi u Parizu, gdje je radio u Nacionalnom centru za znanstvena istraživanja te kao profesor na Sorbonni.

Kao priznati znanstvenik predavao je na brojnim uglednim sveučilištima i znanstvenim institucijama u Europi i Americi. Autor je tridesetak znanstvenih knjiga i nekoliko stotina rasprava objavljenih u svjetskim znanstvenim časopisima.

U razdoblju od 1981-1985. bio je predsjednik Međunarodne akademije za povijest znanosti, a 1991. dobio je Sartonovu medalju – najveće priznanje na području povijesti znanosti.

Umro je u Parizu 6. ožujka 2000.

Uz proučavanje povijesti medicine bavio se medicinskom bibliografijom, enciklopedistikom i epistemologijom – uredio je hrvatsku *Medicinsku enciklopediju* (JLZ, Zagreb 1980-1985) i *Međunarodnu enciklopediju znanosti i tehnike*. Istraživao je zdravstvene prilike u Hrvatskoj i definirao pojam patocenoze.

Važnija su mu djela: *Bolesti u osvit civilizacije*, Zagreb 1989., *Povijest side*, Zagreb 1991. i 1996., *Prva biološka revolucija: razmišljanja o fiziologiji i medicini XVII. stoljeća*, Zagreb 1996., *Etničko čišćenje: povijesni dokumenti o jednoj srpskoj ideologiji*, Zagreb 1993. Sve te knjige tiskane su u nakladi BZ Globus.

Zanimljiva je činjenica da mu je pred smrt u nakladi Ceres (Zagreb 2000) tiskana i knjiga poezije *Mistika riječi*, što je nastala u razdoblju između 1942-1945.

GUBERINA, PETAR, sveučilišni profesor i jezikoslovac, rođen je 22. travnja 1913. u Šibeniku. Na zagrebačkom Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu završio je studij romanistike, a doktorirao je na Sorbonni 1939.

Od 1951. redoviti je profesor romanske filologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je 1954. organizirao Fonetski institut. Od 1961. utemeljio je i vodio istraživački i rehabilitacijski centar SUVAG. Osnovao je i Institut za Afriku. Bio je redoviti član HAZU od 1955. Umro je u Zagrebu 22. siječnja 2005.

Bavio se stilističkim i sintaktičkim problemima te eksperimentalnom fonetikom, koju je studirao u Milanu i Parizu. Istraživao je i narječja te romanske jezične ostatke na Krku. Autor je svjetski poznate verbotonalne metode kojom je unaprijedio ispitivanje sluha i rehabilitaciju gluhoonijemih.

Francuska Legija časti nagradila ga je titulom Viteza, a nakon toga i Oficira legije časti.

Objavio je sljedeće naslove: *Comment la Dalmatie devint française*, 1939., *Razlike između hrvatskoga i srpskoga književnog jezika* (s Krunom Krstićem), Matica hrvatska, Zagreb 1940. i *Croatia Verlag*, Mainz 1977., *Povezanost jezičnih elemenata: problemi ljudskog izraza*, Matica hrvatska, Zagreb 1952., *Problemi ljudskog izraza: zvuk i pokret u jeziku*, Matica hrvatska, Zagreb 1952., *Valeur logique et valeur stylistique des propositions complexes: theorie generale et application au français*, Epoha, Zagreb 1954., *Stilistika*, Zavod za fonetiku Filozofskog fakulteta, Zagreb 1967., *Zvuk i pokret u jeziku*, Zavod za fonetiku Filozofskog

fakulteta, Zagreb 1967., *Govor i prostor*, JAZU, Razred za filološke znanosti, Zagreb 1986., *Intelligibility of speech through low frequencies*, SUVAG, Zagreb 1995., *Retrospection*, ArTresor naklada, Zagreb 2003.

HOBSBAWM, ERIC, povjesničar, rođen je 8. lipnja 1917. u Aleksandriji. Živio je s obitelji u Beču i Berlinu sve do 1933. kada se seli u London. Školovao se u Prinz-Heinrich gimnaziji u Berlinu, St. Marylebone gimnaziji u Londonu i na Cambridgeu. Godine 1936. priključio se britanskoj Komunističkoj partiji.

Predavao je povijest na Birkbeck Collegeu u Londonu od 1947. pa sve do umirovljenja 1982. Bio je gostujući profesor u Stanfordu 1960-ih godina, a od umirovljenja do 1997. i na Novoj školi za društvena istraživanja na Manhattanu, gdje je danas *professor emeritus*. Suradivao je s časopisom »Marxism today« 1980-ih godina.

Važnija su mu djela: *The Age of Capital 1848-1875.*, 1975., *Doba revolucije: Evropa 1789-1848.* (*The Age of Revolution: Europe 1789-1848.*, 1962), Školska knjiga – Stvarnost, Zagreb 1987., *The Age of Empire 1875- 1914.*, 1987., *Nacije i nacionalizam: program, mit, stvarnost* (*Nations and Nationalism since 1780: programme, myth, reality*, 1990), Novi Liber, Zagreb 1993. i *Interesting Times: a twentieth century life*, 2002.

IVŠIĆ, RADOVAN, pjesnik, dramski pisac i prevoditelj, rođen je 22. lipnja 1921. u Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je 1952. francuski i talijanski jezik. Pedesetih godina odlazi u Pariz, gdje postaje članom Bretonove nadrealističke skupine. Radio je kao leksikograf u Larousseu te kao suradnik nadrealističkih edicija Éditions Maintenant.

Piše i objavljuje na hrvatskom i francuskom jeziku. Glavna su mu pjesnička djela: *Narcis*, Vlastita naklada, Zagreb 1942., *Tanke*, Vlastita naklada 1954. i *Ceres*, Zagreb 2004., *Mavena*, Éditions surréalistes, Pariz 1960., *Autour ou dedans* (1974), Crno (1940-1957), Liber, Zagreb 1974., *Bunar u kuli*, GZH, Zagreb

1981., *Poezija (izbor)*, Matica hrvatska, Zagreb 1999., *Crno i crno* (1940-2002), Matica hrvatska, Zagreb 2003., te drame: *Airia*, J.-J. Pauvert, Pariz 1960., *Mavena*, Éditions surréalistes i Éditions Maintenant, Pariz 1960. i 1972., *Le Roi Gordogane*, Éditions surréalistes, Pariz 1968., *Autour ou dedans*, Éditions Maitenant, Pariz 1974. *Teatar*, C KD, Zagreb 1978. i NZMH, Zagreb 1998., *Poèmes*, Gallimard, Pariz 2004., *Théâtre*, Gallimard, Pariz 2005., *Cascades*, Gallimard, Pariz 2006. Prevodio je s ruskog i francuskog djela Čehova, Marivauxa, Molièrea, Rousseaua, Giraudouxa, Ionescoa i dr.

JUNEK, LEO, slikar, rođen je 25. rujna 1899. u Zagrebu, gdje je diplomirao na Akademiji likovnih umjetnosti u klasi profesora Ferde Kovačevića i Maksimilijana Vanke.

Godine 1921-1922. pohađao je specijalku Ljube Babića. Potkraj studija 1924. posjetio je Pariz i tamo ostao do smrti. Od 1975. bio je dopisni član HAZU.

Umro je 13. srpnja 1993. u Orsayu nedaleko od Pariza.

Početno mu razdoblje obilježavaju portreti u kojima se pokazao kao izrazit kolorist. Istraživao je odnose prostora i boje, a sintezu iskustava ostvaruje u djelima »Maternité du Port-Royal« i »Crtač« (1940). Imao je i dodire s nadrealizmom, od »post-zemljaških tema« do automatističkih eksperimenata iz 1940. Kasnije su mu uzorom Cézanneovi akvareli.

KADARE, ISMAIL, književnik, rođen je 28. siječnja 1936. u Gjirokastru u Albaniji. Diplomirao je povijest i filologiju na Filozofskom fakultetu u Tirani, a na Institutu »Maksim Gorki« u Moskvi studirao je svjetsku književnost. U početku se bavio novinarstvom, a kasnije se potpuno posvetio književnosti. Od 1991. živi u Parizu.

Vrstan je pisac u svim žanrovima, a njegova su književna djela objavljena u više od četrdeset zemalja. Proslavio se već prvom zbirkom pjesama, *Frymëzime djaloshare*, 1954., a najvažniji mu je roman *General mrtve armije* (*Gjenerali i ushtrisë sëvde-*

kur, 1963), Otokar Keršovani, Rijeka 1978. Treba istaknuti i romane *Dasma* 1968., *Kështjella* 1970., *Dimri i vetmisë së madhe* 1973., 1977. i *Muzgu i perëndive të stepës* 1978.

Nekoliko je puta bio kandidat za Nobelovu nagradu za književnost, a dobio je Nagradu »Prix Mondial Cino Del Duca« 1992. i međunarodnu Nagradu »Man Booker« 2005.

KOPAČ, SLAVKO, slikar, rođen je u Vinkovcima 21. listopada 1913. Diplomirao je 1937. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi profesora Vladimira Becića.

U razdoblju od 1939-1940. studirao je u Parizu, a od 1940-1943. profesor je na gimnaziji u Zagrebu. Od 1943-1948. boravio je u Italiji, a nakon toga se odselio u Pariz, gdje je živio do smrti, 23. studenoga 1995.

Rani su mu radovi pod utjecajem impresionizma i zagrebačke slikarske sredine, a za prvog boravka u Parizu počinje slobodnije slikati i plošno organizirati sliku.

Za vrijeme boravka u Italiji slika akvarele s nadrealnim obilježjima. U Parizu slika blisko Jeanu Dubuffetu, s kojim se i družio. Pedesetih i šezdesetih godina slikarstvo mu je intimnije i poetičnije, a počinje se zanimati i za nove materijale, primjerice, za gumu, pijesak, kovinu, a u skulpturi za drvo, kamen, papir i staklo. U skulpturama i reljefima blizak je *Art-brutu*.

LAMBRICHS, LOUISE L., književnica, rođena je 2. svibnja 1952. u Boulogne-Billancourtu. Diplomirala je filozofiju. Danas je književna kritičarka u katoličkom dnevniku »La Croix«.

Napisala je niz novela i eseja te, zajedno s Claudeom Cabrolom i Caroline Eliacheff, scenarij za Cabrolov film *La fleur du mal* (*Cvijetovi zla*) 2002., a Aruna Villiers režirao je film *À ton image* (kod nas preveden *U ogledalu zla*) na temelju istoimene njezine novele 2004.

Među brojnim djelima treba istaknuti sljedeća: *Le Cercle des sorcières*, 1987., *Le Jeu du roman*, 1995 i 1998., *Hannin dnevnik*

(*Journal d'Hannah*) 1993., 1995 i 2002., koji je 1993. časopis »Lire« izabrao za knjigu godine u Francuskoj i koji je objavljen u Hrvatskoj (Durieux, Zagreb 1996) te *Nous ne verrons jamais Vukovar*, 2005.

LE BRUN, ANNIE, esejistica, teoretičarka i pjesnikinja, rođena je 1942. u Rennesu. Diplomirala je na Sorbonni književnost i filozofiju. Nakon susreta s André Bretonom 1963. počela je djelovati u nadrealističkom pokretu. I ostala mu je do danas vjerna u zajedničkom djelovanju sa svojim suprugom Radovanom Ivšićem.

Među njezinim djelima treba izdvojiti: *Les Pâles et fiévreux après-midi des villes*, 1972., *La Traversée des Alpes*, 1972., *Lâchez tout*, 1977., *Les Châteaux de la subversion*, 1982., *Iznenada gromada ponora*, *Sade (Soudain, un bloc d'abîme, Sade*, 1986), *Globus*, Zagreb 1989., *Izopačena perspektiva (Perspective dépravée*, 1991), *Ceres*, Zagreb 1998., *Ubojice i njihova zrcala (Les Assassins et leurs miroirs*, 1993), *Horetzky*, Zagreb 1994., *De l'inanité de la littérature*, 1994., *De l'éperdu*, 2000., *Sasvim blizu, nomadi (Tout près, les nomades*, 1972), *Ceres*, Gornja Jelenska 2006. i *Previše zbilje (Du trop de réalité*, 2000), *DAF*, Zagreb 2007.

LASIĆ, STANKO, sveučilišni profesor i književni povjesničar i teoretičar književnosti, rođen je 25. lipnja 1927. u Karlovcu. Diplomirao je 1953. hrvatski jezik i jugoslavensku književnost te filozofiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a doktorirao 1965. radom o Milutinu Cihlaru Nehajevu.

U razdoblju od 1955-1976. predavao je noviju hrvatsku književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Uređivao je časopise »Croatica« (1970-1977) i »Književna smotra (1971-1975). Bio je lektor za hrvatski jezik u Lyonu i Parizu, a od 1978. i profesor na Slavenskom seminaru Sveučilišta u Amsterdamu. Danas živi u Parizu.

U svojim teorijskim tekstovima iznio je nove poglede na istraživanje proznog diskursa. Istraživao je i ideološka kretanja u tzv. jugoslavenskim književnostima između dva rata te napisao niz

knjiga o djelu Miroslava Krleže. Njegova *Krležologija ili Povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži*, u šest svezaka, jedan je od najambicioznijih projekata u hrvatskoj znanosti o književnosti.

Objavio je sljedeće naslove: *Roman Šenoina doba* (1863-1881), JAZU, Zagreb 1965., *Teorijske osnove Nehajevljeve književne i kulturne kronike u dvadesetim godinama*, HFD, Zagreb [1965], *Opća literatura u novijoj hrvatskoj književnosti*, Sveučilište, Zagreb 1970., *Sukob na književnoj ljevici 1928-1952.*, Zagreb, 1970., *Poetika kriminalističkog romana*, Liber – Mladost, Zagreb 1973., *Struktura Krležinih Zastava*, Liber, Zagreb 1974., *Problemi narativne strukture*, Liber, Zagreb 1977., *Krleža: kronologija života i rada*, GZH, Zagreb 1982., *Miroslav Krleža i njegovi kritičari za vrijeme prvoga svjetskog rata*, Zagreb [s.n.] 1982., *Književni počeci Marije Jurić Zagorke (1873-1910)*, Znanje, Zagreb 1986., *Mladi Krleža i njegovi kritičari (1914-1924)*, Globus: MSC SR Hrvatske, Zagreb 1987., *Krležologija ili Povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži*, Globus, Zagreb 1989., *Tri eseja o Evropi*, Hrvatsko vijeće Europskog pokreta, Zagreb 1992., *Hermeneutika individualnosti i ontološki strukturalizam*, Durieux, Zagreb 1994., *Autobiografski zapisi*, NZ Globus, Zagreb 2000.

LEFÈBVRE, HENRI, filozof i sociolog, rođen je 16. lipnja 1901 u Hagetmau. Godine 1920. diplomirao je filozofiju na Sorbonni. U razdoblju od 1930-1940. radio je kao profesor filozofije, a od 1944-1949. bio je ravnatelj radio-postaje Radiodiffusion Française u Toulouseu. Od 1920-ih godina sudjelovao je u komunističkom pokretu, no nakon Drugoga svjetskog rata razišao se sa službenim ideološkim stajalištima francuske Komunističke partije.

Od 1962-1967. radio je kao profesor sociologije na Sveučilištu u Strasbourgu. Od godine 1967. predavao je u Parizu (Nanterre).

Umro je u Navarreuxu 29. lipnja 1991.

Autor je mnogih filozofskih i socioloških studija, među kojima treba istaknuti sljedeća: *La Conscience mystifiée*, 1936., *Dijalektički materijalizam; Kritika svakidašnjeg života (Le Matérialisme dialectique)*, 1939), Naprijed, Zagreb 1959., *Les Problèmes*

actuels du marxisme, 1958., *Kritika svakidašnjeg života (Critique de la vie quotidienne*, I-III, 1958-1981), Naprijed, Zagreb 1988., *Contre l'idéologie structuraliste*, 1975., *De l'État*, I-III, 1976-1978., *Misao postala svijetom (Une pensée devenue monde*, 1980), Globus, Zagreb 1981., *Preživljavanje kapitalizma (La Survie du capitalisme*, 1973), Svjetlost, Sarajevo i Globus, Zagreb 1982. i *Le Retour de la dialectique*, 1986.

MAGRIS, CLAUDIO, germanist i književnik, rođen je 10. travnja 1939. u Trstu. Diplomirao je germanistiku na Sveučilištu u Torinu, a od 1979. predaje Modernu njemačku književnost na Sveučilištu u Trstu. Kolumnist je u novinama »Corriere della Sera« te piše i za mnoge druge europske novine i časopise. Član je nekoliko europskih akademija, a u razdoblju od 1994-1996. bio je član talijanskog Senata.

Najpoznatija su mu djela: *Il mito absburgico nella letteratura austriaca moderna*, 1963., *Itaca e oltre*, 1982., *Nagađanja o sablji (Illazioni su una sciabola*, 1984), GZH, Zagreb 1990., *Il Conde*, 1993., *Ono drugo more (Un altro mare*, 1991), Durieux, Zagreb 1996., *Dunav (Danubio*, 1986), GZH, Zagreb 1998., *Mikrokozmi (Microcosmi*, 1998), Durieux, Zagreb 2000. i *Izložba (La Mostra*, 2001), ICR, Rijeka 2005. Pisao je i kazališna djela među kojima valja istaknuti *Stadelmann (Stadelmann*, 1988), Durieux, Zagreb 1995. te radio-drame (*Glasovi – Le voci*, 1995).

Za knjigu *Mikrokozmi* dobio je Nagradu »Strega« 1997., a dobitnik je i Nagrade »Erasmus« 2001., Nagrade »Princ od Asturije« 2004. te austrijske Godišnje nagrade za europsku književnost 2006.

MALEC, IVO, skladatelj, rođen je 30. ožujka 1925. u Zagrebu. Na Muzičkoj akademiji u Zagrebu studirao je dirigiranje kod profesora Friedricha Zauna, a kompoziciju je diplomirao kod profesora Mila Cipre 1951.

U razdoblju od 1952-1953. dirigent je Opere u Rijeci. U Parizu boravi od 1959., gdje sreće Pierrea Schaeffera te 1960. postaje

članom Groupe de la Recherche Musicale. Od 1972-1990. profesor je kompozicije na pariškom Konzervatoriju.

Njegov opsežan opus čine djela za orkestar (*Simfonija*, 1951., *Ottava bassa*, 1983., *Ottava alta*, 1995), skladbe za solo instrumente ili razne sastave (*Klavirski trio*, 1950), vokalna (*Cantante pour elle*, 1966), scenska (*Makete*, balet iz 1956) i elektroakustička djela (*Artemisia*, 1991), scensku glazbu (za drame Pirandella, Lorce, Dostojevskoga, Shakespearea i dr.) te glazbu za radio, televiziju i film.

Nastupao je po cijelom svijetu i dobitnik je brojnih nagrada, među ostalima i tri »Grand-prix«, Prve nagrade SACEM-a te Predsjedničke nagrade Akademije »Charles Cros«.

MUŠIČ, ZORAN, slikar, rođen je u Gorici 12. veljače 1909. Diplomirao je 1934. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Živio je u Mariboru i Ljubljani. Bio je član kluba *Brazda* i skupine *Neodvisni*. U studenome 1944. završio je u koncentracijskom logoru Dachau, gdje je dočekao kraj rata. Vratio se u Ljubljano, a već u kolovozu 1945. otišao u Goricu te potom u Veneciju. Živio je jedno vrijeme i u Parizu.

Umro je u Veneciji 25. svibnja 2005.

Za svoj je rad dobio Nagradu II. međunarodnog grafičkog biennalea u Ljubljani 1957., Jakopičevu nagradu 1979., Nagradu XIV. međunarodnoga grafičkog biennalea u Ljubljani 1981. i Prešernovu nagradu za životno djelo.

NEVJESTIĆ, VIRGILIJE, slikar, grafičar i pjesnik, rođen je u Kolu pokraj Tomislavgrada 22. listopada 1935. Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu diplomirao je 1963., a specijalni odjel za grafiku u klasi profesora Marijana Detonija završio je 1966.

Od 1968. radi kao profesor u Parizu, gdje je 1987. osnovao »L'académie Virgile«, na kojoj predaje specijalni tečaj grafike. Predaje također i na Francuskom institutu za restauraciju umjetničkih djela.

Samostalno je izlagao u Zagrebu, Sarajevu, Beogradu, Milanu, Parizu, Bostonu, Tokiju, Firenci, Londonu, Rimu, Hagu, Bruxellesu, Vancouveru i New Yorku. Objavio je mape grafika te bibliofilska izdanja pjesama Antuna Branka Šimića, Dragutina Tadijanovića, Stjepana Čuića i Charlesa Baudelairea. Značajke su njegovih grafika virtuozan crtež i boja kojom izražava intimne doživljaje fantazmagoričnih motiva. Piše i pjesme koje ilustrira vlastitim crtežima.

RADMAN, MIROSLAV, molekularni biolog, rođen je 30. travnja 1944. u Splitu. Diplomirao je 1966. biologiju na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, a doktorirao 1969. na Sveučilištu u Bruxellesu, gdje je deset godina radio kao profesor. Poslijedoktorski studij pohađao je u laboratoriju R. Devereta (CNRS, Francuska), a tri se godine znanstveno usavršavao na američkom Sveučilištu Harvard.

Radmanova radna biografija doista je impresivna: u razdoblju od 1965-1967. radio je u Institutu za filozofiju znanosti i mirovna istraživanja, JAZU, Zagreb, od 1967-1969. na Sveučilištu u Bruxellesu (Odsjek za molekularnu biologiju), od 1969-1970. u Centre national de la Recherche Scientifique u Gif-sur-Yvette. U razdoblju od 1970-1973. radi na Sveučilištu u Harvardu (Odsjek za biokemiju i molekularnu biologiju), a od 1972. do danas djeluje na Free University u Bruxellesu (Odsjeku za molekularnu biologiju). Od godine 1983-1998. djeluje u pariškom Centre national de la Recherche Scientifique (Institut »Jacques Monod«), od 1988-1990. u National Institutes of Environmental Health Sciences (Nacionalni institut za zdravstvo), NC, USA., a od 1998. do danas na Sveučilištu René Descartes (Medicinski fakultet »Necker-enfants malades«). Od 1999. do danas radi i na Institut national de la santé et de la recherche médicale (Istraživačka jedinica U571).

U listopadu 2001., kao prvi Hrvat u povijesti, postao je redovnim članom Francuske akademije znanosti.

Svjetsku slavu stekao je 1989., kada je svojim otkrićem *srušio genetski zid*. Dobitnik je niza prestižnih nagrada, među kojima

je i Grand Prix »Richard Lounsbery«, što je zajednički dodjeljuju Francuska i Američka akademija znanosti te nagrade »Antoine Lacassagne« Francuske lige za borbu protiv raka.

U Splitu bi uskoro trebao početi s radom Međunarodni institut za molekularnu genetiku na čijem osnivanju radi već više godina.

SCHAEFFER, PIERRE, glazbenik, rođen je 14. kolovoza 1910. u Nancyju, a diplomirao je na École Polytechnique u Parizu. U razdoblju od 1934-1936. radio je u Strasbourgu kao inženjer telekomunikacija, a godine 1936. zaposlio se u Office de Radio diffusion Télévision Française u Parizu. U to je doba osnovao grupu »Jeune France« koja se bavila glazbom, teatro i vizualnom umjetnošću. Godine 1942. osnovao je Studio d'Essai koji je igrao važnu ulogu u aktivnostima francuskog Pokreta otpora, a nakon toga postao je centrom glazbenih aktivnosti. Četrdesetih godina Schaeffer je počeo istraživati zvuk i 1948. predstavio tzv. »konkretnu glazbu«. Godine 1952. objavio je knjigu *À la recherche d'une musique concrète*.

S Pierreom Henryjem 1956. osnovao je Groupe de Recherche de Musique Concrète, koju napušta 1953., da bi je obnovio 1958. s Luc Ferrarijem i François-Bernard Mâcheom. Godine 1960. osnovao je i Service de Recherche de l'ORTF, a 1966. objavio je svoje glavno djelo *Traité des objets musicaux*. Od 1968. predavao je elektronsku kompoziciju na pariškom Konzervatoriju. Kao predavač gostovao je na brojnim svjetskim sveučilištima.

Umro je u Aix-en-Provence 19. kolovoza 1995.

ŠTAMBAK, DINKO, književnik, rođen je 21. srpnja 1912. u Donjem Dolcu nedaleko od Splita, gdje je završio Klasičnu gimnaziju. U Makarskoj je pohađao teologiju, no nakon što je napustio franjevački red, diplomirao je jugoslavistiku, francuski i engleski jezik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1945. živio je u Parizu gdje je studirao komparativnu književnost i radio kao profesor na specijalnoj školi.

Umro je u Parizu 24. travnja 1989.

Pisao je znanstvene radove, pjesme, eseje, putopise i kritike. Objavljivao je u mnogim hrvatskim i francuskim časopisima te na pariškom radiju.

Objavio je sljedeće naslove: *Pariska boema*, Znanje, Zagreb 1973., *Talijanski puti*, Mogućnosti: Čakavski sabor, Split 1977., *Grčki puti ili Makljenov list*, Mogućnosti: Čakavski sabor, Split 1979., *Mulci*, Logos, Split 1986. te *Odabrana francuska proza*, Matica hrvatska, Zagreb 1998.

TAVERNIER, RENÉ, književnik, rođen je 21. svibnja 1915. u Parizu. Prve pjesničke zbirke, *De vous la merveille* i *Sens de la solitude*, napisao je uoči Drugoga svjetskog rata. Tijekom rata vodio je časopis »Confluences«, a surađivao je i s časopisima »Progrès de Lyon«, »Liberté de l'Esprit« te »Cahiers du Sud«. Od godine 1979. predsjednik je francuskoga, a 1989. i međunarodnog PEN-a.

Umro je u Parizu 16. prosinca 1989.

Za svoj je rad 1987. dobio »Grand Prix« Francuske akademije, a za poeziju 1988. i Nagradu »André Severat«.

VELIČKOVIĆ, VLADIMIR, slikar, rođen je 11. kolovoza 1935. u Beogradu, gdje je završio Arhitektonski fakultet. U razdoblju od 1962-1963. bio je suradnik Majstorske radionice Krste Hegedušića u Zagrebu, a od 1966. živi u Parizu. Radio je kao profesor na pariškoj École Nationale Supérieure des Beaux-Arts od 1983-2000.

Odlikovan je najvišim francuskim priznanjem iz područja kulture i umjetnosti, *Commandeur dans l'ordre des Arts et des Lettres*, francuskim Ordenom umjetničkog rada 1984., a dobitnik je i Herderove nagrade 1987. Postao je članom Srpske akademije nauka i umetnosti 1985., a 2005. postaje i članom francuske Académie des Beaux-arts.